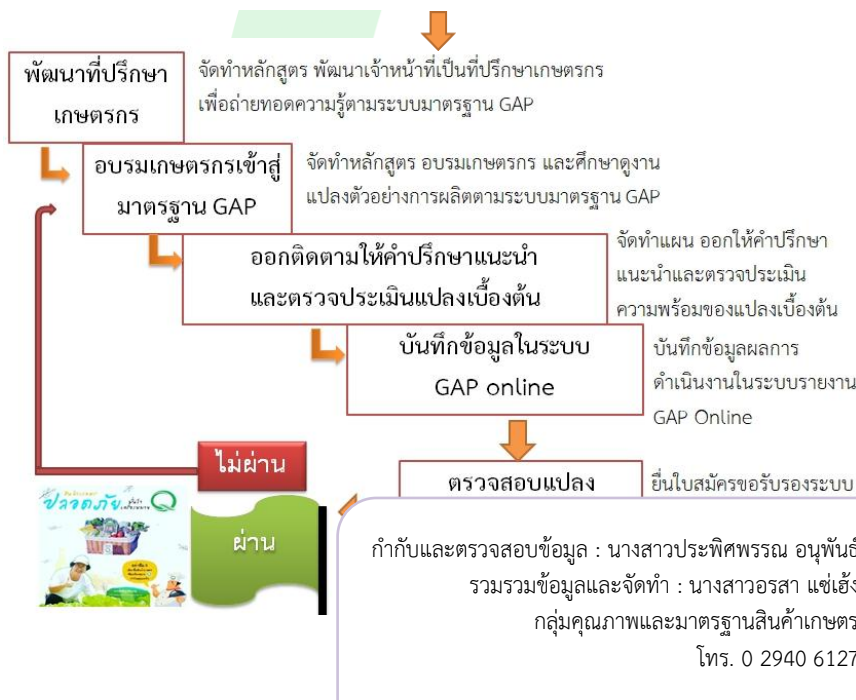

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (Good Agricultural Practice : GAP)

การพัฒนาการเกษตรเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐาน GAP เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล และเป็นยุทธศาสตร์ของกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อส่งเสริมการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน เป็นที่ต้องการของตลาด ลดเงื่อนไขการกีดกันทางการค้า ด้านสุขอนามัยพืช เกษตรกรผู้ผลิตมีคุณภาพชีวิตที่ดี จากการผลิตที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามระบบมาตรฐาน GAP โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมดำเนินการกับกรมวิชาการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ และกรมหม่อนไหม

บทบาทของกรมส่งเสริมการเกษตร

จัดทำโครงการส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ และรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

- พัฒนาเจ้าหน้าที่เป็นที่ปรึกษาเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐาน GAP จำนวน 518 คน (ร้อยละ 103.60)
- อบรมเกษตรกร ตามระบบมาตรฐาน GAP จำนวน 15,021 ราย (ร้อยละ 100.14)
- ติดตาม/แนะนำ และตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นตามระบบมาตรฐาน GAP จำนวน 15,096 ราย (ร้อยละ 100.64)
- สนับสนุนพัฒนาผลผลิตสินค้าเกษตร GAP ขึ้นตัน จำนวน 15,021 ราย (ร้อยละ 100.14)
- อบรมเกษตรกร หลักสูตร GAP อาสา จำนวน 903 ราย (ร้อยละ 102.38)

การดำเนินงานของหน่วยตรวจรับรองสินค้าเกษตรตามมาตรฐาน GAP (ภาครัฐ)

กรมวิชาการเกษตร - ตรวจประเมินแหล่งผลิตเพื่อรับรองมาตรฐาน GAP พืช จำนวน 103,342 แปลง (ร้อยละ 111.12)

กรมการข้าว - ตรวจประเมินระบบการผลิตข้าว GAP แบบรายเดี่ยว จำนวน 104 แปลง/1,550 ไร่ (ร้อยละ 2.97)

กรมประมง - ตรวจและรับรองคุณภาพสินค้าประมง จำนวน 32,933 ฟาร์ม (ร้อยละ 102.56)

กรมปศุสัตว์ - ตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์ม จำนวน 21,424 แห่ง (ร้อยละ 132.23)

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม – 31 กันยายน 2561)

ปี 2562 อยู่ระหว่างดำเนินโครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน 15,000 ราย ที่ผลิตพืช (ยกเว้น ข้าว) และแมลงเศรษฐกิจ (จังหวัด) ในพื้นที่ส่งเสริมแบบแปลงใหญ่และพื้นที่ที่มีศักยภาพ

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางการพัฒนา/แก้ไข
<p>1. การพัฒนาเกษตรกรเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐาน GAP เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล ด้านการสร้างมาตรฐานสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและความปลอดภัย เพื่อให้ผู้ผลิต ผู้บริโภคมีความปลอดภัย และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในตลาดโลก</p> <p>2. เกษตรกรสามารถผลิตพืชอย่างมีระบบ ทำให้ลดต้นทุนในการผลิต สามารถป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้อย่างถูกต้อง ผู้ผลิตมีความปลอดภัย</p> <p>3. ผลผลิตได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรและมีคุณภาพ ปลอดภัยจากการปนเปื้อนจากสารเคมี จุลินทรีย์และศัตรูพืช เป็นที่ต้องการตลาด</p> <p>4. ระบบการผลิตตามแนวทาง GAP เป็นระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รักษาความสมดุลทางธรรมชาติ ช่วยให้เกิดความยั่งยืนทางการเกษตร</p>	<p>1. เจ้าหน้าที่ที่มีภารกิจมากทำให้ตรวจประเมินแปลงไม่ทันตามกำหนดเวลา และบางส่วนขาดประสบการณ์ ความรู้และความเข้าใจด้าน GAP ในเชิงลึก มีปัญหาในการติดตามแนะนำให้คำปรึกษาและตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น</p> <p>2. เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความรู้เรื่องการผลิตตามแนวทาง GAP มีความเคยชินกับการทำการเกษตรแบบเดิมๆ คิดว่าการทำ GAP มีความยุ่งยากและไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดการผลิตพืชครบ 8 ข้อ เช่น การบันทึกข้อมูล พื้นที่ปลูก ขาดกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ฯลฯ และขาดแรงจูงใจด้านราคา</p> <p>3. ตลาดจำหน่ายผลผลิตที่มีใบรับรอง(Q) ยังมีน้อย ราคาผลผลิตไม่แตกต่างจากพืชทั่วไป</p> <p>4. ระบบการตรวจสอบรับรองแหล่งผลิต GAP ของทางราชการล่าช้า เข้าตรวจแปลงไม่ทันทำให้เก็บเกี่ยวผลผลิตไปก่อนจึงไม่สามารถรับรองแปลงได้</p> <p>5. ระบบโปรแกรมฐานข้อมูลของกรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร และกรมการข้าวยังไม่เชื่อมโยงกัน ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบความก้าวหน้า ผลงานจากระบบได้</p>	<p>1. จัดอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ในด้านต่างๆ เช่น ความรู้ มกษ. 9001-2556 GAP แบบเดี่ยวและกลุ่ม จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) ระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในจังหวัด และศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ตามระบบมาตรฐาน GAP และเตรียมความพร้อมเจ้าหน้าที่รุ่นใหม่ ให้ความรู้ด้านการปฏิบัติตามเกษตรที่ดีขั้นพื้นฐานและการปฏิบัติตามเกษตรที่ดีและเหมาะสม (Pre-GAP/GAP พืช)</p> <p>2. จัดอบรมเกษตรกรให้เห็นถึงความสำคัญของระบบ GAP จัดศึกษาดูงาน ประกวดหมู่บ้าน GAP และจัดทำแปลงเรียนรู้</p> <p>3. ส่งเสริมช่องทางการตลาดสำหรับสินค้า GAP ให้มีหลากหลายในพื้นที่ และประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับซื้อเห็นความสำคัญของสินค้า GAP จัดตั้งศูนย์ต้นแบบการผลิตพืช GAP เพื่อเป็นสถานที่ดูงานและจำหน่ายสินค้าและสร้างเครือข่ายทางการตลาด</p> <p>4. ตั้งคณะทำงานตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นระดับอำเภอ และให้อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.) ช่วยตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นร่วมกับเจ้าหน้าที่ เพื่อให้ทันเวลาและเพิ่มประสิทธิภาพอาสาสมัครเป็นผู้ช่วยที่ปรึกษาและเป็นที่ปรึกษากลุ่มเกษตรกร, สหกรณ์การเกษตร ด้าน GAP และเตรียมความพร้อมเกษตรกรรายใหม่เป็นผู้ช่วยที่ปรึกษาอาสาสมัคร GAP</p> <p>5. ปรับปรุงโปรแกรมฐานข้อมูลของแต่ละหน่วยงานให้เป็นระบบเดียวกัน สามารถเชื่อมโยงข้อมูล เพื่อความสะดวกของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่</p>